O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MILLIY KITOB PALATASI
INV. №

Ҳақсевар, она юрт, мангу бўл обод!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

2008 йил 30 январь ЧОРШАНБА
№ 8 (12.019)

1928 йил 11 декабрда асос солинган ● Вилоят ижтимоий-сиёсий газетаси ● Эркин нархда сотилади

www.th.uz

ОСОЙИШТАЛИК ПОСБОНЛАРИ ТАНЛОВИ

МАМЛАКАТИМИЗДА тинчлик ва осойишталикни мустаҳкамлаш, жиноятчиликнинг олдини олишда милиция таянч пунктларининг аҳамияти ортиб бормоқда. Тизимдаги ишларни ривожлантириш ва илғор тажрибаларни оммалаштиришда «Намунали милиция таянч пункти» анъанавий кўрик-танлови муҳим ўрин тутаётир.

Милиция таянч пунктларида хизмат қилаётган профилактика инспекторлари ички ишлар идораларининг бошқа хизматлари, маҳалла оқсоқоллари ва посбонлари, диний маърифат ва маънавий-ахлоқий тарбия масалалари бўйича маслаҳатчилар, хотин-қизлар қўмиталари фаоллари билан ҳамкорликда фаолият кўрсатаётгани туфайли фуқаролар дуч келаётган кўплаб муаммолар тез ва оқилона ҳал қилинмоқда. Натижада мазкур идораларнинг обрў-эътибори ва мавқеи янада ортиб, жамоатчилик билан ҳамкорлиги мустаҳкамланмоқда, жиноятчилик йилдан-йилга камаймоқда.

Пойтахтимиздаги «Туркистон» саройида кўрик-танловнинг 2007 йилдаги натижалари бўйича якуний босқичи бўлиб ўтди. Унда Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар ва Халқ таълими вазирликлари, «Камолот» ёшлар ижтимоий ҳаракати, «Маҳалла» хайрия жамғармасининг туман, шаҳар ва вилоят бўлимлари томонидан босқичма-босқич танлаб олинган, маҳаллий ҳуқуқ-тартибот масканларининг касбий жиҳатдан юксак тайёргарликка эга бўлган ходимлари энг янги техника воситаларидан фойдаланиш маҳоратини намойиш қилишди. Тошкент туманидаги Ҳасанбой маҳалласининг 250-милиция таянч пункти учинчи ўринни эгаллади.

Танловда «Йилнинг энг яхши профилактика инспектори», «Йилнинг энг фаол вояга етмаганлар билан ишлаш хизмати ходими», «Энг фидойи маҳалла раиси», «Энг ташаббускор маҳалла посбони», «Энг етакчи диний маърифат ва маънавий-ахлоқий тарбия масалалари бўйича маслаҳатчи», «Энг фаол ва ибратли хотин-қизлар кенгаши раиси» каби номинациялар бўйича ҳам ғолиблар аниқланди.

Тадбирда Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Р. Қосимов иштирок этди.

Нодир БИЛОЛОВ.

СУРАТЛАРДА: танловдан лавҳалар; (пастда) совриндор (ўнгдан биринчи) – Тошкент туманидаги Ҳасанбой маҳалласи милиция таянч пунктининг бошлиғи капитан Алишер Анорбоев.

Даврон АҲМАД олган суратлар.

Семинар

ВАЗИФАЛАР БЕЛГИЛАНДИ

ВИЛОЯТ ҳокимлиги томонидан жойларда айрим фуқаролар, аёллар ва вояга етмаганлар содир этаётган ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш ва бунинг салбий оқибатларини бартараф этиш масалаларига бағишланган семинар йиғилиш ўтказилди. Йиғилишни вилоят ҳокимининг ўринбосари, хотин-қизлар қўмитаси раиси Фарида Акбарова бошқарди.

Вилоят бошқарма ва жамоат ташкилотлари раҳбарлари, шаҳар ва туманлар ҳокимлари ўринбосарлари, маҳаллаларнинг диний маърифат, маънавий-ахлоқий тарбия масалалари бўйича маслаҳатчилари ҳамда профилактика нозирлари иштирок этган йиғилишда маҳаллаларда ўтказилган мониторинг натижалари, 2007 йил якуни ва 2008 йилга мўлжалланган ҳамкорлик дастури доирасидаги масалалар чуқур таҳлил этилди. Жиноятчилик, диний ақидапарастликнинг олдини олиш, маҳаллаларда касаначилик ва сервис хизматларини ривожлантириш орқали янги иш ўринларини кўпайтиришга оид вазифалар белгилаб олинди.

Шунингдек, ёшларни касб-ҳунарга йўналтириш ва ҳуқуқий саводларини ошириш, уларни спорт-соғломлаштириш жараёнларига жалб этишда ҳамкорликни кучайтиришга қаратилган фикр-мулоҳазалар билдирилди.

Саид ҲАСАНОВ.

МАСЪУЛИЯТ ЯНАДА ОШАДИ

ҲАР бир мамлакат ва миллат ўсиб келаётган ёш авлод тимсолида ўзига хос фазилатларни намоён этадиган, азалий орзу-интилишларни рўёбга чиқарадиган буюк кучни кўради. 2008 йилнинг мамлакатимизда «Ёшлар йили» деб эълон қилиниши давлатимиз томонидан олиб борилаётган ёшлар сиёсатини янада такомиллаштиришда муҳим босқич бўлиши шубҳасиз.

Ўзбекистон мустақил босма оммавий ахборот воситалари ва ахборот агентликларини қўллаб-қувватлаш ва ривожлантириш жамоат фонди ҳамда Ўзбекистон Журналистлари ижодий уюшмаси ҳамкорлигида «Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг мамлакатимиз Конституциясининг 15 йиллиги муносабати билан қилган маърузасида белгилаб берилган вазифаларни амалга оширишда ОАВнинг роли ва аҳамияти» мавзуида республика конференцияси ўтказилди.

Унда Олий Мажлис Сенати аъзолари, Қонунчилик палатаси депутатлари тегишли вазирлик ва идоралар, жамоат ташкилотлари вакиллари, мамлакатимиздаги етакчи ахборот агентликлари, босма нашрлар раҳбарлари ва ходимлари, иштирок этишди.

Конференцияда давлатимиз раҳбарининг мазкур маърузаси мазмун-моҳияти, унда белгилаб берилган устувор вазифаларни аҳолининг кенг қатламларига етказиш, бу билан боғлиқ жараёнларни атрофлича ёритишда оммавий ахборот воситаларининг масъулиятини ошириш масалалари муҳокама этилди.

Тадбир доирасида Ўзбекистон мустақил босма оммавий ахборот воситалари ва ахборот агентликларини қўллаб-қувватлаш ва ривожлантириш жамоат фонди томонидан эълон қилинган «Эътироф – 2007», «Менинг Конституциям» танловлари ғолибларини тақдирлаш маросими ҳам бўлиб ўтди. «Эътироф – 2007» танлови натижаларига кўра 2007 йилнинг «Энг яхши ахборот агентлиги», «Энг яхши ижтимоий-сиёсий нашр», «Энг яхши тармоқ нашри», «Энг яхши туман газетаси», «Энг яхши спорт нашри», «Энг яхши болалар нашри», «Газета-журналларнинг энг яхши дизайни», «Босма нашрларнинг энг яхши веб-сайти» номинациялари бўйича ғолиблар аниқланган бўлса, «Менинг Конституциям» танловида мамлакатнинг турли ҳудудларида фаолият олиб бораётган журналистларнинг Бош қомусимиз мазмун-моҳияти ҳамда мамлакат ижтимоий-сиёсий ҳаётини ёритиш бўйича ижодий ишлари сарҳисоб қилинди.

Конференция якунида «Маърифат» – «Учитель Узбекистана» газеталари таҳририяти қошидаги маҳорат мактабининг биринчи босқич битирувчиларига ҳамда «Келажак овози» ёшлар ташаббуслари марказининг ҳудудий бўлимларига грант сертификатларини топшириш маросими бўлиб ўтди.

Хуршида НАЗАРОВА, «Тошкент ҳақиқати» мухбири.

Вилоят ҳаёти

МАҲСУЛОТИ ХАРИДОРГИР

ҚИБРАЙ тумани Салор шаҳарчасида «Ган – умст» масъулияти чекланган жамияти иш бошлади. Бу ерда замонавий технологиялар асосида турфа қандолат маҳсулотлари тайёрланмоқда.

Таъсисчилар корхонани бунёд этиш ва ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш учун 488 минг АҚШ доллари жалб этишди. Корхона маҳсулотларига бўлган талаб кундан кунга ортиб бормоқда.

УМИДЛИ ЁШЛАРГА РАҒБАТ

АСПИРАНТЛАР ўртасида 2008 йилдаги Ўзбекистон Республикаси Президенти Давлат стипендиатлари номи эълон қилинди.

Улар орасида агросаноат мажмуаси йўналиши бўйича Тошкент давлат аграр университетининг «Тупроқшунослик» ихтисослиги бўйича аспиранти Гулнора Жалилова ҳам бор. Айни вақтда у «ГАТ технологияларни қўллаш асосида Сўқоқсой ҳавзасининг эрозион хавфли бўлган ерларини аниқлаш ва баҳолаш» мавзусида номзодлик диссертацияси устида илмий-тадқиқот ишларини олиб бормоқда.

Алишер РАҲМАТОВ.

МИЛЛИЙ ҒОЯ ВА ТАРҒИБОТ

«КАМОЛОТ» ёшлар ижтимоий ҳаракати вилоят кенгашида «Миллий ғоя таълими ва тарғиботнинг янги технологиялари» мавзуида семинар-тренинг ўтказилди.

Машғулот Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Миллий ғоя тарғиботи ва маънавий-маърифий ишлар самарадорлигини ошириш тўғрисида»ги Қарори ижросини таъминлаш мақсадида Республика Миллий ғоя ва мафкура илмий-амалий маркази билан ҳамкорликда ташкил этилди. Миллий истиқлол ғоясининг ёшлар ва аҳоли бошқа қатламлари томонидан ўзлаштирилишининг педагогик технологиялари борасидаги суҳбат айниқса, қизиқарли бўлди.

Иштирокчи ёшлар 5 гуруҳга бўлиниб, буюк давлатчилик шовинизми, демократик транзит, диний дахлсизлик ҳамда ақидапарастлик ва унинг оқибатлари каби мавзуларда мунозарага киришдилар.

Шунингдек, иштирокчилар ўртасида маънавий-маърифий масалалар юзасидан ижтимоий сўровнома ўтказилди.

Азиза ҚУРБОНОВА.

Истиқбол лойиҳалари

ДАВЛАТИМИЗ РАҲБАРИ вилоят сайловчилари вакиллари билан учрашувдаги нутқида ислоҳотларнинг муҳим йўналиши бўлган энергетика соҳасини ривожлантириш бўйича режалаштирилган йирик лойиҳалар ҳақида алоҳида тўхталиб, хусусан, Қибрай туманидаги Тошкент иссиқлик электр станциясининг буғ-газ қурилмасини барпо этиш ва модернизациялаш ишларига 2008 йилдан бошлаб, Япония ҳукуматининг 221 миллион долларлик имтиёзли кредитини йўналтириш, Ўзбекистон тикланиш ва тараққиёт жамғармаси томонидан эса, 70 миллион доллар маблағ ажратиш кўзда тутилганини мамнуният билан таъкидлади.

Тошкент ИЭС: ЯНГИ ТЕХНОЛОГИЯ, ҚЎШИМЧА ҚУВВАТ

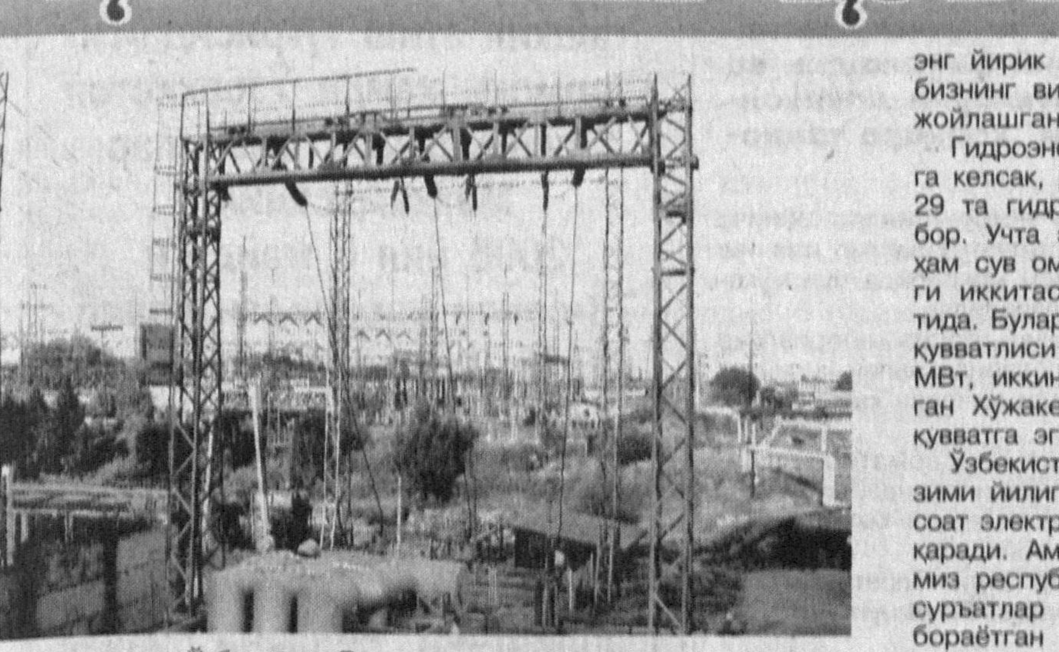

Дарҳақиқат, Ўзбекистон Республикаси иқтисодий салоҳиятининг барқарор ривожланиши барча соҳа ва тармоқларда чуқур иқтисодий ислоҳотларни амалга ошириш билан чамбарчас боғлиқдир. Бугунги кунда электр энергияси тизими иқтисодиётнинг устувор омилларидан бирига айланди.

2007 йилдаги иқтисодий тараққиётнинг дастлабки якунларига қараганда, мамлакатимизда ишлаб чиқаришга йўналтирилган инвестицияларнинг солиштирма нисбати 2006 йилдаги 64,1 фоиздан 67 фоизга кўтарилди. Шуниси диққатга сазоворки, ана шу инвестиция маблағларининг учдан бир қисмига яқини, яъни 19,9 фоизи айнан энергетика мажмуасига йўналтирилди. Кўпгина мутахассисларнинг якдиллик билан эътироф этишларига қараганда, мамлакат электр энергиясининг асосий қисми Тошкент вилояти ҳудудида жамланган.

Мамлакатдаги барча электр станцияларининг умумий қуввати қўшиб ҳисобланганда 12,3 миллион киловаттдан ошади. Шундан 86 фоизи иссиқлик электр станциялари улушига тўғри келади. Сирдарё (3000 МВт), Янги Ангрен (2100 МВт), Қибрай туманидаги Тошкент (1860 МВт) ва Навоий (1250 МВт) иссиқлик электр станциялари миллий энергетика тизимининг асосини ташкил этади. Кўриниб турибдики, мамлакатимиздаги энг йирик ИЭСларининг ярми бизнинг вилоятимиз ҳудудида жойлашган.

Гидроэнергетика масаласига келсак, республикада жами 29 та гидроэлектр станцияси бор. Учта энг йирик ГЭСнинг ҳам сув омборлари негизидаги иккитаси Тошкент вилоятида. Буларнинг энг йириги ва қувватлиси Чорвоқ ГЭСи 600 МВт, иккинчи ўринда турадиган Хўжакент ГЭСи 165 МВт қувватга эга.

Ўзбекистоннинг энергия тизими йилига 50 миллиард кВт соат электр қуввати ишлаб чиқаради. Аммо иқтисодчиларимиз республикамизнинг жадал суръатлар билан ривожланиб бораётган саноати яқин вақт ичида электр станциялари қувватини ошириш заруриятини кун тартибига қўйишини таъкидламоқдалар. Халқ хўжалигига электр энергиясининг асосий қисмини, аниқ қилиб айтадиган бўлсак, 90 фоиздан кўпроғини иссиқлик станциялари етказиб беради. Вилоят ИЭСларининг бугунги ёнилғи баланси нисбати шундайки, 88 фоизи табиий газ, 8 фоизи қора мой (мазут) ва 4 фоизи кўмир ҳиссасига тўғри келади. Шу пайтгача бундай нисбат экология нуқтаи назаридан мақбул ҳисобланарди. Боиси – газ билан ишлайдиган электр станциялар ҳавога деярли тутун чиқармайди.

(Давоми 2-бетда).

БОЗОР – ЮРТ КЎРКИ

ЯНГИЙЎЛ шаҳар деҳқон бозорини босқичма-босқич тубдан янгилашга киришилди. Айни пайтда бу ерда 900 та савдо растаси мавжуд бўлса, кейинчалик уни 1600 тага етказиш режалаштирилган.

Бозорда жами 1,5 миллиард сўмлик қурилиш-ободонлаштириш ишлари бажарилиши мўлжалланган. Шу кунга қадар 336 миллион сўмлик кредит маблағлари ўзлаштирилди.

Равшан РУСТАМОВ.

Ёшлар ижоди

ОЛИС Мисрнинг ҳайбатли эҳромлари, неча минг йиллик осори-атиқалари ҳамма ёшдаги кишиларни, айниқса ёшларни ҳайратга солади. Тошкент вилояти ҳокимлигининг «Ҳамдўстлик» аёллар клуби билан Миср Араб Республикасининг Тошкентдаги Маданият маркази ҳамкорлигида ўтказиб келинаётган ўқувчиларнинг «Миср – менинг тасаввуримда» расмлар танлови ана шу ҳайратнинг анъанавий ифодасига айланди. Бу анъанавий ҳамкорлик беш йилдан буён давом этиб келаяпти.

ДУНЁ ВА ТАСАВВУР

Бу йил вилоятимиз ўқувчилари танловга ўзларининг 200 дан зиёд расмларини тақдим этишди. Бири биридан мўъжаз бу расмларда дунёнинг минг йиллик ёдгорликлари, Қоҳиранинг осмонўпар бинолари, қум саҳросида бораётган туя карвонлари ҳақидаги беғубор тасаввурлари ўз аксини топган.

– Танловнинг бош мақсади Миср Араб Республикасининг маданияти, халқ ҳаётининг анъаналарини тарғиб қилишдан, Ўзбекистон ёшларининг мамлакатимиз ҳақидаги билимлари доирасини кенгайтиришдан, уларни байналминал дўстлик ва бошқа халқларнинг қадриятларига ҳурмат руҳида тарбиялашга кўмаклашишдан иборат, – дейди марказ директори, профессор Магди Муҳаммад Морси Заабал.

– Мен, айниқса, тарихий мавзуларда расм чизишни ёқтираман, – дейди танлов иштирокчиси, Бўстонлиқ иқтисодиёт коллежининг ўқувчиси Олеся Саяпина. – Миср мамлакати манзаралари, эҳромлар ёнидан ўтиб бораётган карвонлар расмларини чизиш менинг севимли машғулотим.

Танлов жараёнида энг мазмунли ва мукаммал расмлар саралаб олиниб, «Мен Мисрни биламанми?» викторинаси ўтказилди. Кўплаб ўқувчилар мураккаб саволларга дарҳол жавоб бериб, Миср мамлакати тарихи ва ҳаётини яхши билишларини намойиш қилишди.

Кўрик-танловнинг бу йилги ғолибларини тақдирлаш маросими Миср маданияти марказида ўтди. Унда вилоят ҳокимининг ўринбосари, хотин-қизлар қўмитаси раиси Фарида Акбарова иштирок этди.

Сиддиқ МАВЛОНОВ.

СУРАТДА: ёш рассомларни тақдирлаш пайти.

Даврон АҲМАД олган сурат.

Истиқбол лойиҳалари

Тошкент ИЭС: Янги технология, қўшимча қувват

Ҳозир эса вазият бошқача. Айтиш жоизки, газ захираларини, ҳар ҳолда, битмас-туганмас деб бўлмайди. Тошкент вилоятида эса, улкан «Ангрен» кўмир кони ишлаб турибди. Бошқача қилиб айтганда, ушбу кўҳна ёқилғи турининг «катта энергетика» тизимига қайтишига эҳтиёж ва энг муҳими, имконият ҳам йўқ эмас. Аммо у экологик жиҳатдан обдон пухта ишлаб чиқилган янги технология асосида қайтиши керак.

Янги Ангрен ИЭСи айнан шундай мақсад ва тартибда модернизация қилинади. Агар бугунги кунда станциянинг ёқилғи баланси 75 фоиз газ ва 25 фоиз кўмирдан иборат бўлса, 2012 йилга бориб, бу нисбат тескари томонга ўзгаради. Яъни станциянинг еттита агрегати сарфлайдиган барча ёқилғининг фақат 25 фоизи газдан иборат бўлади.

Маълумки, ишлаб турган станцияда ёқилғи узатиш тизимини қайта қуриш жуда мураккаб ва серташвиш иш. Шундай бўлсада, экологик муаммоларни кечга суриш мақбул иш эмас, уни ҳозир бажарган маъқул. Негаки, муаммоларнинг аксарияти эртага янада мураккаблашиб, сурункали тус олиши мумкин. Шу муносабат билан ўзбекистонлик муҳандислар иссиқлик электр станцияларидаги мавжуд энергоблокларни мутлақо янги, анча тежамли агрегатларга алмаштиришни таклиф этдилар. Масалан, бугунги кунда Тошкент ИЭСда ишлаб турган 33 фоиз фойдали коэффицентли конденсациявий энергоблоклар ўрнига 55 фоизли энг замонавий энергоблок, яъни буғ-газ қурилмаси ўрнатилса, кўп жиҳатдан ютилади.

– Худди шундай қурилмаларни ўрнатишга 2008 йилнинг иккинчи ярмидан киришилади, – ҳикоя қилади Тошкент ИЭС директорининг ўринбосари Собир Усмонов. – Ҳозир қатъий жадвал асосида олиб борилаётган тайёргарлик даври охирига етмоқда. Буғ-газ қурилмаси газ билан ишлайди. Таъкидлаш жоизки, бундай қурилманинг ёқилғини кам истеъмол қилиш хусусиятини худди шундай қувватга эга, яъни 370 МВтли бошқа қурилмалар билан таққослаб бўлмайди.

Тошкент ИЭСдаги буғ-газ қурилмаларининг газ билан ишлайдигани 250 МВт, буғ билан ишлайдигани 120 МВт қувватга эга бўлган турбогенераторлардан иборат. Содда қилиб айтганда, бу қурилманинг «сир»и шундаки, ёқилғини фақат газ генератори истеъмол қилади. Буғ турбинаси эса, газотурбина қурилмасидан чиқадиган газларнинг иссиғи ҳисобига ишлайди. Яъни улар қозон-утилизаторда буғ ҳосил қилади ва буғ турбиналарига узатилади.

(Давоми. Боши 1-бетда).

Илгари бу тайёр иссиқлик ҳавога учиб, беҳуда йўқ бўлиб кетарди. Қибрай томонларда бўлган кишилар Тошкент ИЭСнинг 120 метрли учта ҳайбатли минора қувури ҳар куни ва ҳар соатда атмосфера ҳавосини қандай «иситаётганини» кўришган, албатта. Уч йилдан сўнг, яъни буғ-газ қурилмаларини ўрнатиш охирига етгач, бу миноралар ўтган асрда ўз умрини ўтаб бўлган эски технологиядан ёдгорлик сифатида, айниқса, экологларнинг кўзларини қувнатиб туради.

– Эътироф этиш керакки, бундан йигирма йиллар илгари биз бундай русумдаги буғ-газ қурилмаларини фақат орзу қилардик, – дейди Собир Усмонов. – У пайтда газ тутуни чиқиндиси билан ишлайдиган ва яна 120 МВт қувват берадиган бундай турбинани технологик усулда тайёрлашнинг иложи йўқ эди. Аниқроқ қилиб айтганда, бундай технология, асосан космик конструкцияларни тайёрлашда қўлланиларди. Энди бундай машиналарни янада каттароқ ўлчамларда тайёрлаш вақти келди. Ўзбекистон энергетика соҳасидаги ана шундай янгича технологияни биринчи бўлиб қўллаётган мамлакатдир.

Буғ-газ қурилмаси вилоятнинг яқин атроф ҳудуди учун соғлом экологик муҳит яратибгина қолмай, лойиҳанинг ўзини ўзи сезиларли даражада қоплашини ҳам таъминлайди. Гап шундаки, Ўзбекистон 1999 йилда Киото баённомасининг аъзоси бўлди. Бу – халқаро экологик битим бўлиб, экологик тоза технологиялардан фойдаланаётган мамлакат ҳамда корхоналар учун анчагина имтиёзларни белгилаб беради. Чунончи, Киото баённомасининг 12-моддаси мамлакат ва корхоналарга экологик тоза технологияларни амалга оширишлари учун молиявий маблағларни бевосита кафолатлайди. Айтиш мумкинки, Тошкент ИЭСдаги буғ-газ қурилмасининг рентабеллилиги янада ошади. Зеро, уни қуриш учун Киото баённомаси инвестициялари ҳисобидан 50 миллион доллар маблағ олиш мумкин. Албатта, ҳозир музокаралар олиб борилаяпти. Ҳали жиддий комиссия ташриф буюради, ҳаммасини кўради, ҳисоб-китоб қилади. Аммо, бу ишнинг хайрли якун топишига ҳеч ким шубҳа қилмаётир.

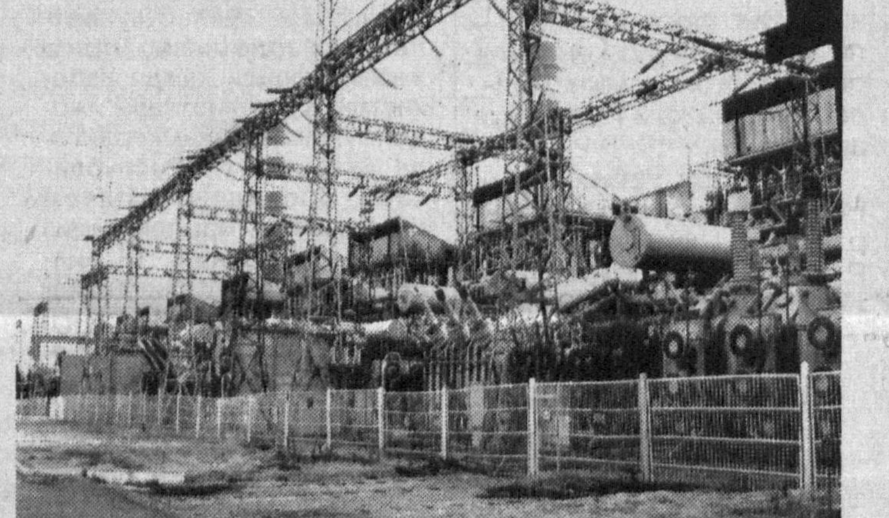

Буғ-газ қурилмасини барпо этиш учун асосий маблағни JBIK япон банки ажратади. Яъни 30 йил муддат билан 24.955 миллион иен беради. Шунингдек, Ўзбекистон тараққиёт ва тикланиш фонди ҳам маблағ ажратади. «Ўзбекэнерго» давлат акциядорлик компанияси ҳам ўз маблағини киритади. Япониянинг JBIK иқтисодий ҳамкорлик агентлиги экспертлари ўз кредитлари доирасида лойиҳани мукаммал ишлаб чиқдилар ҳамда қурилмани бунёд этувчи пудратчини ва ускуналарни етказиб берувчини танлаш учун тендер ҳужжатларини тайёрладилар.

– Бугунги кунда мамлакатда Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов томонидан маъқулланган 2010 йилгача бўлган муддатда мамлакат энергетикаси тармоғида ҳосил қилинаётган қувватларни ривожлантириш ва реконструкциялаш дастури доирасидаги тадбирлар муваффақиятли амалга оширилмоқда, – дейди Собир Усмонов. – Бизнинг станциямизни техник жиҳатдан қайта жиҳозлаш – ана шу кенг қамровли дастурнинг энг муҳим бандларидан бири. Негаки, станциядаги ҳар бири 155 МВт қувватга эга бўлган мавжуд 12 та агрегатнинг ҳаммаси қарийб 30 йилдан бери ишлаяпти. Шубҳа йўқки, машиналаримизнинг шунча узоқ муддат «хормай» ишлашига асосий сабаб жамоамизнинг уларни оқилона ишлатганидир. Бироқ, мустақилликка эришилганидан сўнг Ўзбекистон энергетикасининг асосий вазифаси янги технология ва янги қувватларни ишга солишдан иборат бўлиб қолди. Янги қурилма шарофати билан биз газ ва сўнгра буғ генераторларини ишлатиш ҳисобига йилига 12,6 миллион долларни тежаш имконига эга бўламиз. Истеъмолчиларимиз яна шуни ҳам билиб қўйишсинки, Ўзбекистонда электр энергияси тарифи узоқ йиллардан бери минтақада энг арзонлигича қолмоқда.

«Армон» экологик ҳуқуқий жамоатчилик маркази директори Дилбар Зайниддинованинг фикрига кўра, улар Тошкент ИЭСни реконструкция қилиш лойиҳасини обдон ўрганиб чиқишган.

– Бу – жамоатчилик билан маслаҳатлашишга энг тўғри ёндошув, – дейди Дилбар Зайниддинова. – Бизнинг экспертларимиз қатъий ишонч ҳосил қилдиларки, буғ-газ қурилмасининг ўрнатилиши ИЭСнинг атроф-муҳитга зарарли техноген таъсирини камайтиради. Ер ости ва очиқ сув ҳавзалари тоза бўлади. Чунки, чиқаётган газ тутунларидан буғ-газ қурилмаси ичида кўп марта фойдаланилади. Барча механизмлар ёпиқ қоплама (кожух) ичида ишлагани боис акустика фони ҳам пасаяди. Тошкент ИЭСга бевосита яқин масофада яшаётган аҳоли бу янги қурилманинг барча афзалликларини ҳаммадан аввал ҳис этишига шубҳа йўқ.

Ниҳоят сўнгги гап. Давлатимиз раҳбари вилоят сайловчилари вакиллари билан учрашувда сўзлаган нутқида таъкидлаганидек, ушбу истиқбол лойиҳаси Тошкент ИЭСда 370 меговатт қувватга эга бўлган буғ-газ қурилмаси негизида янги энергия ишлаб чиқариш технологияларини жорий этиш ва ёқилғи сарфини 22 фоизга камайтириш имконини беради. Шунингдек, табиий газни тежаш ҳисобига йилига 55 миллион доллар иқтисодий самара кўрилади.

Махсум ҚОРАБОЕВ.

Суд-ҳуқуқ тизими ислоҳотлари

САНКЦИЯЛАР ҚОНУНИЙ ВА АСОСЛИ БЎЛАДИ

ИСТИҚЛОЛ йилларида мамлакатимизда демократик давлат ва эркин фуқаролик жамияти қуриш йўлида дадил одимлар ташланмоқда. Қатор соҳалар баробарида суд-ҳуқуқ тизимини ислоҳ қилишнинг ҳам мутлақо янги тамойили ишлаб чиқилди ва изчиллик билан ҳаётга татбиқ этилмоқда. Фуқароларнинг сиёсий-ҳуқуқий онгининг шаклланиши натижаси ўлароқ, жамиятдаги ҳар бир янгилик ҳеч кимни бефарқ қолдираётгани йўқ. Аксинча, эркин жамият фуқаролари сифатида замондошларимиз ислоҳотларнинг жадаллашувига ўз ҳиссаларини қўшмоқдалар.

Бошланган йил мамлакатимиз суд-ҳуқуқ тизимининг юксак босқичга кўтарилишида алоҳида из қолдириши шубҳасиз. Негаки, давлатимиз раҳбарининг «Қамоққа олишга санкция бериш ҳуқуқини судларга ўтказиш тўғрисида»ги Фармонига мувофиқ, бу борадаги меъёрий ҳужжатлар шу йилнинг 1 январидан эътиборан кучга киритилди. Ўз навбатида, жойларда бундай тарихий ҳужжатни амалиётга татбиқ этиш борасида ҳар томонлама етарли тайёргарлик кўрилди. Тегишли Қонун талабларига оғишмай риоя этиш, улар моҳиятини кенг аҳоли ўртасида тарғиб қилиш ва сўзсиз ижро этилишини таъминлаш жойлардаги суд-ҳуқуқ тизими органлари зиммасига ҳам талай масъулиятли вазифалар юклади. Бу ҳақда Бўка туман прокурори, адлия катта маслаҳатчиси Дилшод Исроилов билан суҳбатлашдик.

– Юртбошимизнинг юқорида тилга олинган Фармони асосида «Қамоққа олишга санкция бериш ҳуқуқини судларга ўтказилиши муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартириш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида»ги Қонуннинг кучга кириши мамлакатимиз суд-ҳуқуқ тизими ислоҳотларининг юқори босқичга кўтарилишида муҳим омилдир, – деди Дилшод Исроилов. – Мазкур Қонун меъёрларидан амалиётда фойдаланиш талаблари Республика Бош прокурори ҳамда Олий суд пленумининг тегишли буйруқ ва қарорида батафсил кўрсатилган.

Мазкур меъёрий ҳужжатлар моҳиятига чуқурроқ кириб бориш мақсадида туман прокуратураси томонидан туман жиноий ишлар бўйича суди, ички ишлар бўлими терговчилари, солиқ ва валютага оид жиноятларга қарши курашиш департаменти ва бошқа алоқадор органлар вакиллари билан ҳамкорликда бир неча бор семинарлар уюштирилди. Амалий ва қизғин тусда ўтказилган бундай тадбирларда терговчилар янги Қонун асосида қамоққа олиш эҳтиёт чорасини қўллаш тўғрисида илтимоснома қўзғатиш бўйича лойиҳалар тузишди. Иштирокчилар жиноят ишида талаб қилинадиган ҳамда ҳар бир қарорга алоҳида илова қилинадиган ҳужжатлар намуналари билан таништирилди. Суд котибларига санкция беришга оид суд мажлисларида тузиладиган баённомалар шакли ва мазмуни батафсил тушунтирилди. Шунингдек, қамоққа олишга санкция бериш жараёни, қамоқда сақлаб туриш муддатлари ва уларни узайтириш, аппеляция тартиблари ҳамда Қонунда кўрсатилган бошқа масалалар атрофлича ўрганилди.

– Амалиётда жиноят қонунчилигининг босқичма-босқич либераллаштирилаётгани билан боғлиқ қандай ўзгаришларни кузатиш мумкин?

– Бу ҳақда гап кетганда аввало, шуни таъкидлаш жоизки, суд-ҳуқуқ тизимидаги изчил ислоҳотлар оқибатида туманимизда қамоққа олиш эҳтиёт чорасини қўллаш сезиларли даражада камаймоқда. Амалиётда терговчилар мазкур эҳтиёт чорасини прокурор ва суд билан маслаҳатлашган ҳолда фақат оғир жиноятлар бўйича қўлламоқдалар. Вояга етмаганларни қамоққа олиш фавқулодда ҳолат деб баҳоланиб, фақат бошқа эҳтиёт чорасини қўллаш имкониятлари бўлмаган тақдирдагина истисно тариқасида қўлланилмоқда.

Рақамларга мурожаат қиладиган бўлсак, гумондор-айбланувчиларга нисбатан қамоққа олиш эҳтиёт чорасини қўллаш ҳолатлари 2006 йилда 46 тани ташкил этган бўлса, бу ҳолат ўтган йили 33 тага камайди.

– Демак, эндиликда қамоққа олишга санкция бериш ҳуқуқининг судларга ўтказилиши айбсиз фуқароларнинг ноқонуний қамоққа олинишларига барҳам беради. Шундай эмасми?

– Албатта. Аввало, бу билан Конституциямизнинг 25-моддасида кўрсатилган шахснинг эркинлик ва дахлсизлик ҳуқуқи тўла амалга ошади. Яна бир муҳим жиҳат шуки, янги Қонун бўйича қамоққа олиш эҳтиёт чорасини қўллашнинг асослилиги уч босқичда кўриб чиқилади. Биринчидан, туман прокурори ёки унинг ўринбосари томонидан жиноят иши материаллари пухта ўрганилиб, гумондор-айбланувчи сўроқ қилинади ва қамоққа олишга асосларнинг бор-йўқлиги ўрганилади. Иккинчидан, қамоққа олишга санкция бериш учун махсус суд жараёни белгиланиб, унда прокурор ва ҳимоячи ўз важларини асослаб беришади. Учинчидан, аппеляция шикояти ёки протести келтирилганда масала вилоят судида кўрилиши мумкин.

Кўриниб турибдики, янги Қонун зиммамизга янада каттароқ масъулият юклайди. Аминманки, Қонун талаблари судлар томонидан бенуқсон ижро этилиб, қамоққа олишга санкция асосли ва қонуний берилади. Ўз навбатида, бу жараёнларда прокуратура органлари судларга ҳар томонлама кўмаклашади.

«Тошкент ҳақиқати» мухбири Ғайрат ШЕРАЛИЕВ суҳбатлашди.

СУРАТДА: туман прокурори Дилшод Исроилов ва жиноят ишлари бўйича туман суди раиси Ойбек Исмоилов Қонун талабларини муҳокама қилмоқдалар.

Даврон АҲМАД олган сурат.

АХБОРОТ ДАВРИ ВА ЁШЛАР

КИШИЛИК жамияти пайдо бўлганидан бери инсон ахборот олиш, тарқатиш ва ундан фойдаланишга эҳтиёж сезиб келади.

Албатта, қадимда бу жараён жуда содда кўринишга эга бўлган. Дунё тараққий этгани сари у мураккаблашиб, ахборотнинг жамиятдаги ўрни янада ошиб борди. Бугун жамият ҳаётининг турли соҳаларини компьютерлаштириш, электрон коммуникациялар ҳамда шу кўринишдаги маълумотлар базаси, замонавий ахборот технологияларидан фойдаланиш кўлами янада кенгайиб, янги мустақил давлатларнинг миллий хавфсизлигини таъминлашда сиёсий, иқтисодий, ҳарбий омиллар билан бир қаторда унинг ахборот хавфсизлиги масаласи ҳам борган сари долзарблашмоқда.

Ҳар қандай ахборот оқимининг ёшлар маънавиятига таъсири хусусида сўз юритганимизда аввало, бу масала жамиятимизнинг, давлатимизнинг миллий манфаатларига мос ёки зидлигини назарда тутишимиз лозим. Гап шундаки, ахборот оқими ўз моҳиятига кўра, маълум бир мақсадга йўналтирилган бўлади. Унинг ёшлар онгига қанчалик таъсир қилиши қўйилган мақсаднинг нечоғлик пухта йўналтирилганлигига боғлиқ.

Шу ўринда ёшларимизнинг мафкуравий иммунитети бугунги кунда қандай шаклланган, деган савол пайдо бўлади. Мафкуравий иммунитет, яъни ҳар қандай ахборот таъсирига тушиб қолмаслик, аввало, ўша инсон онгу тафаккури, идроки нечоғлик ўткирлигига, чуқур мушоҳада қилиш қобилиятига боғлиқ.

Тўғри, ҳаммада ҳам бундай қобилият бирдек шаклланган эмас. Аммо, бундай кўникмаларни ҳосил қилиш инсон туғилганидан то шахс сифатида шакллангунига қадар давом этади. Хусусан, бунда ҳар бир йигит-қизнинг кўп китоб ўқиши, ўз мамлакати тарихини ўрганиши, урф-одатларга нисбатан ҳурмат руҳида тарбия топиши, бир сўз билан айтганда, унда миллий эътиқод – миллий фахр шаклланиши муҳим ўрин тутади. Ўз миллати қадриятларини эъзозлаган, ўз тарихини билган, эътиқоди мустаҳкам ёшларнинг ахборот оқимларининг таъсирига тушиб қолиш эҳтимоли кам. Чунки бундай ёшларда масалага ўзига хос ёндашув пайдо бўлади. У ҳар қандай ахборот замиридаги маълум бир мақсадни ўргана бошлайди.

Ахборот хавфсизлигини таъминлаш учун турли ҳуқуқий-меъёрий ҳужжатларнинг қабул қилиниши ва амалиётга чуқур татбиқ этилиши жуда муҳим ҳисобланади. Шу маънода ахборот-ресурс марказларининг фаолиятига эътиборнинг кучайиши турли хил мафкуравий хавфлардан сақланиш учун катта амалий қадам эканлигини алоҳида таъкидламоқ жоиз. Фуқаролик жамиятини демократик тамойиллар ва миллий қадриятларимиз асосида қурар эканмиз, бу йўлда халқнинг, айниқса, ёшларнинг маънавий қарашини тўғри йўналтиришда ОАВ ҳамда ахборотнинг аҳамияти кучли эканини англаб етмоғимиз зарур.

Шаҳноза ЗОКИРОВА, ЎзДЖТУ магистранти.

ПОЛЬШАДА БИРИНЧИ

Ўзбекистонлик Жаҳонгир Низомқориев Польшада ўтказилган "Болалар ижодиёти" биринчи халқаро танловида иштирок этиб, фахрли биринчи ўринни эгаллади.

Халқаро танловда қирқ икки мамлакатнинг ёш ижодкорлари ўн бир мингдан зиёд ижодий ишлари билан қатнашдилар. Шулардан беш юз тўқсон тўрттаси танловга қўйилди. Халқ таълими тасарруфидаги Республика болалар бадиий ижодиёти марказида тасвирий санъат йўналиши бўйича таҳсил олаётган ўн тўрт ёшли ҳамюртимиз ўз ижодиёти билан халқаро танловнинг ғолибига айланди.

Сўнгги йилларда Жаҳонгир Шарқ миниатюраси санъатининг миллий тарих кўринишларини давом эттириш ва янги рангларда ишлашда самарали ижод қилиб келмоқда. Республика болалар бадиий ижодиёти марказида ана шундай иқтидорли болалардан олти юз нафарга яқини таҳсил олаётир.

"Туркистон-пресс".

ДИҚҚАТ, ТАНЛОВ!

ЖУРНАЛИСТИКА СОҲАСИДА "ОЛТИН ҚАЛАМ" III МИЛЛИЙ МУКОФОТИ

Ўзбекистон Журналистлари ижодий уюшмаси Журналистларни қайта тайёрлаш халқаро маркази билан ҳамкорликда миллий ва халқаро журналистиканинг энг юксак ютуқларини кенг оммалаштириш, ОАВ ходимлари фуқаролик позицияларини намоён этишлари учун шароит яратиш ҳамда журналистларда танқидий фикрлашни ва ижодий фаолиятга янгича ёндошувларни шакллантириш мақсадида "Олтин қалам" халқаро танловини ўтказади.

Жаҳон матбуоти эркинлиги кунига бағишлаб ўтказиладиган бу танловга 2007 йилнинг 31 мартидан 2008 йилнинг 31 мартигача – бир йил давомида газета ва журналларда босилган, радио орқали эфирга узатилган ҳамда телевидениеда кўрсатилган ва интернет нашрларида берилган материаллар 2008 йилнинг 10 апрелигача қабул қилинади.

Танлов ғолиблари учун қуйидаги мукофотлар таъсис этилган:

Журналистика соҳасида бош миллий мукофот. Ғолиб махсус диплом, "Олтин қалам" кўкрак нишони ва Ўзбекистон Республикасида белгиланган энг кам иш ҳақининг 200 баробари миқдорида пул мукофоти билан тақдирланади.

Асосий мукофотлар:

Энг яхши журналистик материал учун миллий мукофот (телевидение – 1-, 2-, 3-ўринлар);
Энг яхши журналистик материал учун миллий мукофот (радио – 1-, 2-, 3-ўринлар);
Энг яхши журналистик материал учун миллий мукофот (даврий матбуот – 1 -, 2-, 3-ўринлар);
Энг яхши журналистик материал учун миллий мукофот (Интернет-журналистика – 1-, 2-, 3-ўринлар).

Биринчи ўринни олган ғолиблар диплом, "Олтин қалам" кўкрак нишони ва энг кам иш ҳақининг 160 баробари миқдорида пул мукофоти билан тақдирланадилар.

Иккинчи ўринни олган ғолиблар диплом, "Олтин қалам" кўкрак нишони ва энг кам иш ҳақининг 140 баробари миқдорида пул мукофоти билан тақдирланадилар.

Учинчи ўринни олган ғолиблар диплом, "Олтин қалам" кўкрак нишони ва энг кам иш ҳақининг 120 баробари миқдорида пул мукофоти билан тақдирланадилар.

Рағбатлантирувчи мукофотлар доирасидаги номинациялар:

– журналистика ривожига қўшган ҳиссаси учун;
– фаол фуқаролик позицияси учун;
– ижтимоий-сиёсий мавзудаги энг яхши таҳлилий материал учун;
– ижтимоий-иқтисодий мавзудаги энг яхши таҳлилий материал учун;
– "Ёшлар йили"га бағишланган энг яхши материал учун;
– маънавий-маърифий мавзудаги энг яхши материал учун;
– ҳарбий-ватанпарварлик мавзусидаги энг яхши материал учун;
– энг яхши журналистик текширув учун;
– мураккаб шароитларда (фавқулодда вазиятлар, атроф-муҳит ва экология муаммолари) тайёрланган энг яхши репортаж учун;
– энг яхши режиссёрлик иши учун;
– йилнинг энг яхши дебюти учун;
– энг яхши фоторепортаж учун;
– энг яхши карикатура учун;
– чет эллик журналистнинг Ўзбекистон тўғрисидаги энг яхши материали учун.

Рағбатлантирувчи номинациялар бўйича ғолиблар диплом, статуэтка ва энг кам иш ҳақининг 80 баробари миқдорида пул мукофоти билан тақдирланадилар.

Танловга теле-, радио-, босма материаллар ҳамда интернет нашрларида эълон қилинган ишлар тақдим этилади (5 тадан кам бўлмаслиги керак).

Телевидение бўйича видеоматериаллар, ахборот ташувчи воситанинг қандай кўринишда бўлишидан қатъи назар, 3 минутдан 30 минутгача бўлиши керак.

Радиоэшиттиришлар (аудиокассета ёки системали диск) 5 минутдан 30 минутгача бўлиши керак.

Матбуот ва интернет материаллари даврий нашрнинг асл нусхаси ёки кўчирма нусхасида тақдим этилиши лозим.

Танловга юборилган материалларга қуйидагилар илова қилинади:

– муаллифнинг исми-шарифи, профессионал фаолияти тўғрисида қисқача маълумот;
– муаллифнинг турар жойи, уй ва иш телефонлари;
– паспорт нусхаси.

Танлов ғолибларини мукофотлаш 2008 йил 3 май – Жаҳон матбуоти эркинлиги куни тантанали равишда ўтказилади.

Мукофот бир шахсга такроран берилмайди.

Материаллар "Олтин қалам" танловига деб кўрсатилган ҳолда қуйидаги манзилга жўнатилиши лозим: Ўзбекистон Республикаси, 100129, Тошкент шаҳри, Навоий кўчаси, 30-уй. 3-қават, 30-, 35-, 37-хоналар Ўзбекистон Журналистлари ижодий уюшмаси. Телефонлар: 144-64-62; 144-37-87; Факс: 144-69-65. E-mail: ijod@sarkor.uz www.Journalist.uz

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2006 йил 5 майдаги «Микрокредитбанк» акциядорлик тижорат банкини ташкил этиш тўғрисида»ги Фармони ҳамда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2006 йил 6 майдаги 78-сонли қароридан келиб чиқиб, Тошкент вилоятида кичик бизнес, хусусий тадбиркорлик ва фермерликни ривожлантириш, якка тартибдаги меҳнат фаолиятини, оилавий бизнес ва касаначиликни фаоллаштириш мақсадида микрокредит маблағлари ажратиш бўйича ечилмай келаётган муаммолар бўйича мижозларни ҳар шанба куни эрталаб соат 9.00 дан 13.00 га қадар "Микрокредитбанк" АТБнинг Тошкент вилоят филиали бошлиғи қабул қилади.

Мамлакатимизда боғдорчилик ва узумчиликка эътибор тобора ошмоқда. Мева-сабзавот, узум етиштириш ва қайта ишлаш борасида ҳам салмоқли ютуқларга эришилаётир.

СИФАТ ОШМОҚДА

Бунда Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг 2006 йил 11 январда қабул қилинган "Мева-сабзавотчилик ва узумчилик соҳасини ислоҳ қилиш бўйича ташкилий чора-тадбирлар тўғрисида"ги қарори дастуриламал бўлмоқда.

Мазкур ҳужжатга мувофиқ "Ўзвиносаноат-холдинг" компанияси тизимидаги корхоналарни техник ва технологик жиҳатдан янгилаш, хорижий инвестицияларни кенг жалб этиш, экспорт ҳажмини кўпайтиришга қаратилган дастур ишлаб чиқилди.

"Ўзвиносаноат-холдинг" компаниясидан маълум қилишларича, 2007 йили тизимда 70 хилдаги янги маҳсулот ишлаб чиқариш йўлга қўйилган. Жумладан, Янгийўл "Биокимё" корхонасида эса чўктирилган бўр, ачитқи ва спирт ишлаб чиқаришдан ҳосил бўлган маҳсулотлардан чорва учун ем тайёрланмоқда.

Ўтган йили тизимдаги корхоналарга 4,2 миллиард сўмлик инвестиция киритилиб, икки юздан зиёд янги иш ўрни очилди. Шунингдек, тармоқ корхоналарида қайта ишланган узум миқдори 128,8 минг тоннага етди. Бу 2005 йилдагига нисбатан икки баробар кўп демакдир. "Меҳнат" агрофирмасида жорий йилда ишга туширилган замонавий линия узумни қайта ишлаш имкониятларини янада кенгайтиради.

ЎзА.

ОИТСГА ҚАРШИ ҲАМКОРЛИК

ТОШКЕНТДА Ўзбекистон Нодавлат нотижорат ташкилотлари миллий ассоциацияси ҳамда БМТнинг ОИВ/ОИТС бўйича қўшма дастури (ЮНЕЙДС) ҳамкорлигида ОИТС хасталигига қарши курашда ижтимоий ҳамкорлик масалаларига бағишланган форум ташкил этилди.

Бунда турли вазирлик ва идоралар, тузилмалар, жамоат ташкилотлари томонидан аҳолининг, айниқса, ёшларнинг тиббий маданиятини, ўта хавфли юқумли касалликларга оид хабардорлик даражасини янада ошириш билан боғлиқ жиҳатларга алоҳида аҳамият қаратилаётир.

Икки кун давом этадиган форумда ОИТСга қарши курашда жамоат ташкилотлари ўртасида самарали ҳамкорликни йўлга қўйиш, мазкур йўналишдаги лойиҳаларни амалга оширишдаги илғор тажрибани оммалаштиришга доир масалалар атрофлича муҳокама этилади.

ЎзА.

ФОРУМДА КАДРЛАР МАСАЛАСИ

ПОЙТАХТИМИЗДА Ўзбекистонда хусусий сектор учун малакали кадрлар тайёрлашнинг истиқболига бағишланган бизнес-форум бўлиб ўтди.

Ўзбекистон Республикаси Савдо-саноат палатаси, БМТ Тараққиёт дастурининг "Ўзбекистон Бизнес форуми" лойиҳаси ҳамда Буюк Британия кенгашининг мамлакатимиздаги ваколатхонаси билан ҳамкорликда ташкил этилган мазкур анжуман кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ривожлантириш ва хусусий сектор мутахассислари малакасини ошириш ва кадрлар тайёрлаш тизимини такомиллаштириш бўйича экспертлар кенгашлари доирасида ўтказилди.

Анжуманни ўтказишдан кўзланган асосий мақсад иқтисодиётнинг мазкур йўналишини янада такомиллаштиришга ҳисса қўшадиган малакали кадрлар тайёрлаш, тармоқда халқаро ҳамкорликни кенгайтириш ва тажриба алмашишдан иборат.

ЎзА.

ФЕРМЕР УЧУН ҚЎЛЛАНМА

МАМЛАКАТИМИЗДА 212 мингдан ортиқ фермер хўжалиги фаолият юритмоқда. Уларнинг иқтисодиётимиздаги ўрнини янада юксалтириш халқимиз фаровонлигини оширишга хизмат қилади. Бунда соҳа вакилларининг иқтисодий ва ҳуқуқий билимини кенгайтириб бориш муҳим ўрин тутади.

Тадбиркорлар ва ишбилармонлар ҳаракати – Ўзбекистон Либерал-демократик партияси, Фуқаролик жамиятини ўрганиш институти, қатор давлат ва жамоат ташкилотлари ҳамкорлигида тайёрланган "Фермерлик фаолиятининг ҳуқуқий ва иқтисодий асослари" китоби шу мақсадга хизмат қилади.

Китобда фермер хўжаликларини ривожлантиришни рағбатлантириш, уларнинг фаолиятини қўллаб-қувватлашга доир меъёрий-ҳуқуқий базага алоҳида ўрин берилган.

ЎзА.

ЧИРЧИҚНИНГ ЭНДИ «ШАБАДА»СИ БОР

ТЎЙ ва бошқа маросимларни шод-хуррамлик билан ўтказиш ёки дўстлар даврасида кўнгилли суҳбатлашиб, файзли оқшомни кўп вақтгача эслаб юришга нима етсин. Чирчиқ шаҳрида яқинда яна битта мана шундай кўнгилочар маскан барпо этилди.

«Шабада» ресторани замонавий дизайн талаблари асосида безатилган. Лойиҳачилар, қурувчилар ва безакчилар бунинг учун обдон ҳаракат қилишди. Натижада 400 ўринли бу шинам ва гўзал маскан бугун шаҳар ва унинг меҳмонлари кўнглига ором бағишламоқда.

– Шаҳримизнинг мамлакатимиз ва хорижий ишбилармонлар даврасидаги нуфузи йил сайин ортиб бораяпти, – дейди «Чирчиқгазтўлдириш станцияси» масъулияти чекланган жамияти раҳбари Рашид Тошпўлатов. – Яқин ва олис хориждан келувчи тижоратчилар, тадбиркорлик доиралари вакилларини шундай замонавий кошонада кутиб олиш учун «Шабада»да қулай имкониятлар яратилган.

Одатда хилма-хил мазали таомлар, рисоладаги хизмат маданияти ва ширин суҳбатга чорловчи муҳит ресторан бизнесининг муҳим шарти ҳисобланади. «Шабада»даги ўзига хос услуб эса, мижозлар учун мароқли руҳий муҳит ҳам яратади.

– Биз ресторанни шундай безатдикки, бу ерда мижозларимиз ўзларини эркин ҳис қилишади, мириқиб дам олишади, – дейди меъмор ва дизайнер Хуршид Ғоипов. – Ходимлар уларнинг диди ва талабига яраша хизмат кўрсатишади. Ёқимли мусиқа, антиқа таомлар ташриф буюрган меҳмонлар оқшомни кўнгилли ўтказишларига ёрдам беради.

Содиқ МЎМИНОВ.

СУРАТЛАРДА: ресторанннинг умумий кўриниши; ходимлар мижозларни кутиб олишга ҳозирлик кўришмоқда.

Еркебой БОТИРОВ олган суратлар.

Саломат бўлинг

БОТУЛИЗМ НИМА?

АКБАРАЛИ ишдан келди-ю, тамадди қилиш учун ошхонага кирди. Шкаф устидаги мураббони олиб, қопқоғига қаради. «Қизиқ, қопқоғи бироз кўтарилиб қолибдими?» деди-ю, аммо ортиқча эътибор қилмай, тамадди қилишга ўтирди. Ҳаммаси шундан кейин бошланди. Ҳолсизланиб, кўнгли айниб, анча қийналди. Афсус, бу кўнгилсизликларни олдиндан билганида, нафсини тийган бўлармиди...

Акбаралида ботулизм касаллиги белгилари аниқланди. Шифокор керакли муолажаларни бошлаб юборди.

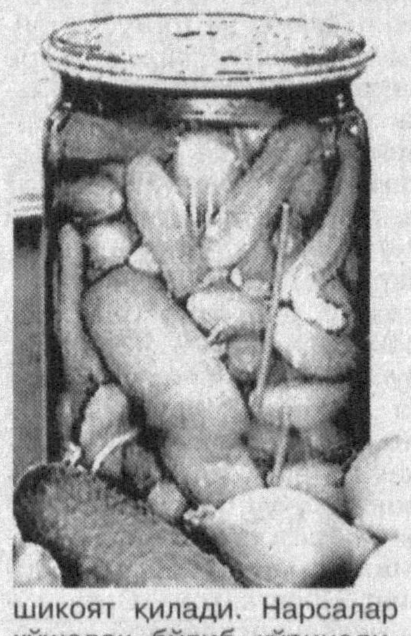

Хўш, ботулизм қандай касаллик, у ҳаёт учун қай даражада хавфли?

Ботулизм овқатдан заҳарланиш натижасида пайдо бўладиган ўткир юқумли касалликдир. У асосан марказий асаб тизимининг оғир шикастланиши билан кечади, фалажга олиб келади. Ҳатто, айрим ҳолларда бу касаллик ўлимга ҳам сабаб бўлиши мумкин.

Ботулизм таёқчаси инсон танасининг қаерида бўлиши ҳалигача аниқланмаган, бироқ у жуда заҳарли токсин ажратади. Унинг споралари озиқ-овқат маҳсулотлари қайнатилганда ҳам, узоқ муддатгача музлатилганда ҳам ривожланиши ва токсин ҳосил қилиши мумкин. Улар учун 180-190 даража совуқ писанд эмас.

Таёқчалар ташқи муҳитда – сувда, тупроқда, мева ва сабзавотларда кўп тарқалган бўлиб, консерва тайёрлаш технологиясига риоя қилмаслик оқибатида, гўшт ва балиқ дудланганда, колбаса ишлаб чиқарилганда, ҳатто, ҳаво кирмайдиган шароитда ривожланиб, ўзидан кучли заҳар ажратади. Мева ва сабзавотлар қишки мавсум учун ёпилаётганда эскирган маҳсулотлар ишлатилса, маринадга ўн фоиздан кам ош тузи қўшилса ва улар ҳаво алмашмайдиган, иссиқ жойларда сақланса, ботулизм таёқчаси ривожланиб, ўзидан заҳар чиқара бошлайди. Бунда шиша идишларнинг қопқоғи кўтарилиб, маринад суви лойқаланади. Мева ва сабзавотлар эса, юмшаб қолади. Айрим ҳолларда қопқоғи очилганда, саримсоқ ёки куйдирилган мой ҳиди келади. Таъкидлаш лозимки, ботулизм таёқчалари 110-120 даража иссиқликда зарарсизланади.

Одатда касаллик тўсатдан бошланади. Беморнинг кўнгли айниб, қусади ҳамда меъдада оғирлик сезади. Оғиз қурийди, ҳолсизланади. Кўпинча, кўриши пасайиб, кўзи олдида туман ёки «тўр» пайдо бўлаётганидан шикоят қилади. Нарсалар қўшалоқ бўлиб кўринади. Касалликнинг оғир кечувчи шаклларида беморга вақтида тиббий ёрдам кўрсатилиб, танасига махсус зардоблар юборилмаса, юрак фаолияти ва нафас олиш жараёнининг кескин бузилиши оқибатида бемор ҳаётдан кўз юмиши мумкин. Чунки, ботулизм таёқчасидан ажралган заҳарнинг марказий асаб тизимига бевосита таъсири ўта хавфлидир.

Касалликнинг олдини олиш ўз қўлимизда. Бунинг учун мева ва сабзавотлардан консерва тайёрлаш, балиқ дудлаш ва колбаса ишлаб чиқариш технологиясини билмасдан туриб, бу иш билан шуғулланмаслик зарур. Консерва тайёрлашда фақат сараланган мева ва сабзавотларни ишлатиш керак. Уларни тозалаб ювиш лозимлигини асло унутманг. Консерва маринадларига ош тузи солаётганингизда, у 10 фоиздан кам бўлмасин ва ҳар бир банкага уксус эссенциясини қўшинг. Тайёрланган консерваларни қуруқ, ҳаво яхши айланиб турувчи махсус жойларда сақлаш керак.

Касалликнинг белгилари пайдо бўлганда, зудлик билан шифокорга мурожаат этган маъқул.

Сайёра АЛМАТОВА,
вилоят давлат санитария-эпидемиология назорати маркази шифокори.

Аттанг

БУГУН таълим соҳасини ислоҳ қилиш, уни ҳар тарафлама қўллаб-қувватлаш ва ривожлантириш, таълим муассасаларининг моддий-техник базасини бойитиш мақсадида юртимизда узоқни кўзлаб, кенг қамровли, истиқболли лойиҳа ва дастурлар ишлаб чиқилиб, ҳаётга татбиқ этилмоқда. Хусусан, 2004-2009 йилларга мўлжалланган умуммиллий давлат дастурига мувофиқ таълим муассасаларида қурилиш, ободонлаштириш, кўкаламзорлаштириш ишлари изчил давом этмоқда.

ШОЛИ ИЧИДАГИ КУРМАК

Аксарият умумтаълим мактаблари янгидан бунёд этилаётган бўлса, айримлари капитал реконструкция қилинаяпти ва мукаммал таъмирланмоқда. Айни вақтда эскириб, яроқсиз ҳолга келиб қолган жиҳозлар замонавийлари билан алмаштирилмоқда. Маълумотларга қараганда, шу кунгача қарийб 50 фоиз мактабнинг фан хоналари, лабораториялари керакли анжомлар билан жиҳозланди.

Вилоятимизда ўтган йиллар давомида кўплаб мактаблар янгидан бунёд этилди, аксарияти замонавий кўринишда таъмирланиб, ўқувчиларни ўз бағрига олди.

Аммо, шоли курмаксиз бўлмагани каби билим масканларини бунёд этаётган қурувчилар орасида ўз касбига бефарқ қарайдиган, бажарилаётган ишларнинг сифати ҳақида бош қотирмайдиган, енг учида иш кўрувчилар ҳам йўқ эмас экан.

Пскент туманидаги 9-умумтаълим мактаби дастурга мувофиқ 2005 йилда капитал реконструкциядан чиқарилган эди. Бу ерда 80 ўринли қўшимча бино ва спорт зали қурилди. Шу тариқа жами 250 ўринли мактаб ўқувчилар ихтиёрига топширилганди. Бунинг учун давлатнинг 163 миллион сўм маблағи сарфланди. Тумандаги «Бунёдкор» масъулияти чекланган жамияти қурган, дастлабки кезлари шинам, замонавий кўринган мактаб биносини бугун айланган киши нохуш манзараларга гувоҳ бўлади.

– Янги ёпилган томдан чакки ўтади, – дейди мактаб раҳбари Карима Мирсоатова. – Таъмирланган ва янги қурилган бинонинг деворлари икки йил ичида нураб, тўкилиб қолди. Янги спорт залидаги кийиниш хоналари ва ювиниш душлари битганидан буён бирор фурсат ҳам ишлагани йўқ. Санитария тизими кўчиб тушган ғишт, кафель бўлаклари билан тўлдириб қўйилган. Полга ёпиштирилган матолар титилиб ётибди. Девор сувоқлари нам таъсирида шишиб кетган.

Бошланғич синф ўқувчилари билим олаётган бино эса, умуман, таъмирланмагани шундоққина кўриниб турибди. Ўқитувчиларнинг айтишича, бу бино созловчиларнинг эътиборидан четда қолиб кетган.

Ўз-ўзидан мулоҳаза туғилади. Хўш, икки йилда шу даражада тўкилган мактаб яна қанча муддатга дош бериши мумкин?

– Белгиланган меъёр талабларига риоя этилмай қурилган бинолар қисқа фурсатда ана шундай аҳволга келиб қолади, – дейди вилоят бўйича давлат архитектура-қурилиш назорати инспекцияси бошлиғи ўринбосари Аюбжон Юнусов. – Ҳудудий нозирларимиз бу нуқсонларни бартараф этиш юзасидан берган кўрсатмалари тўлиқ бажарилмаяпти.

Шу ўринда яна бир жиҳатга эътибор қаратиш лозим. Тендер савдоларида мактаб биноларини қуриш ҳуқуқини қўлга киритган айрим ташкилотлар кўпинча ишларни охирига етказмай, давлат қабул комиссиясини чалғитишга уринмоқдалар. Бу эса иншоотларнинг топширилиш муддатлари кечикишига сабаб бўлмоқда.

Шаҳар ва туманларда 2007 йилда қуриб ёхуд таъмирлаб, фойдаланишга топширилиши мўлжалланган айрим таълим муассасалари ҳанузгача давлат комиссияси томонидан қабул қилиб олинмаган. Масалан, Бўстонлиқ туманидаги 42-умумтаълим мактабида шу кунгача спорт залидаги ишлар якунланмаган. Ёнғинга қарши сув ҳовузи қурилмаган, қозонхона ва трансформатор ўрнатилмаган. Бундан ташқари ободонлаштириш ва коммуникация ишлари якунланмаган. Тумандаги 48-мактабда ҳам шундай чала қолган ишлар оз эмас. Ҳар икки қурилишга масъул бўлган «Акмал-қурилиш савдо» корхонаси бу ҳақда бош қотиришни истамаяпти, чоғи.

Шунингдек, «Миржалол-қурилиш-сервис» корхонаси ҳам Ўртачирчиқ туманидаги 7-умумтаълим мактабининг иситиш тизимидаги ишларни тугалламаётир. Ободонлаштириш ишлари ўз ҳолига ташлаб қўйилган, мактаб ҳудудини девор билан ўраш ҳам охирига етказилмаган.

Оҳангарон туманидаги «Бахтиёр қурувчи» корхонаси иш бошлаган 38-мактабдаги аҳвол ҳақида ҳам шундай фикрларни айтиш мумкин.

Яна бир мисол. Режага кўра, Тошкент туманидаги 17-мактабда янги қурилган спорт зали 2007 йилда фойдаланишга топширилиши лозим эди. Аммо қурилиш ишлари ҳамон тўла битгани йўқ. Деразаларга панжаралар ўрнатилмаган. Кийиниш ва ювиниш хоналари жиҳозланмаган. «Коттон-плюс» корхонаси раҳбарлари эса, чала ишларни битказишни хаёлларига ҳам келтираётганлари йўқ. Шу тумандаги 23-мактаб ҳам чала ётибди. «Модернстрой» корхонаси лойиҳада белгиланган иншоотларни барпо этишни кечиктираяпти. Шунингдек, иситиш тизимидаги ишлар ҳам битказилмаган.

Шу ўринда ҳақли савол туғилади. Хўш, бундай ачинарли аҳвол ва чала қолаётган ишлар учун ким жавоб беради? Қурувчиларми ёки улар ишини назорат қилувчи мутасадди ташкилотлармми?

Ҳукуматимиз томонидан қабул қилинган умуммиллий дастурда мактабларни узоқ муддат чидайдиган, қурилиш меъёрлари ва замон талабларига ҳар тарафлама жавоб берадиган муассасага айлантириш асосий мақсад сифатида белгиланган.

Бундай истиқболли лойиҳаларни амалга ошириш учун ажратилаётган маблағлар оз эмаслигини ҳисобга олсак, юқоридаги ҳолатларни асло оқлаб бўлмайди.

Яна бир гап. Бунёд этилаётган мактабларда ўзимизнинг фарзандларимиз таълим-тарбия олади, камолга етади. Демак, зурриёдларимиз билим олишларида муҳим аҳамиятга эга бўлган таълим масканларини қуриш ва таъмирлашда масъулиятсизликка йўл қўймаслигимиз, аксинча, уни ҳар биримиз ўз келажагимиз билан боғламоғимиз зарур. Бунда, айниқса, қурувчилар ўз зиммаларидаги масъулият нақадар катта эканлигини чуқур ҳис этишлари лозим.

Биз мутасадди ташкилотлар айрим мактаблардаги бундай вазиятларни тезроқ бартараф этиш чораларини кўрадилар, деб умид қиламиз.

Равшан ЁҚУБЖОНОВ,
«Тошкент ҳақиқати» мухбири.

Тошкент вилояти хўжалик судининг 2007 йил 9 ноябрдаги 11-0722/10525-сонли иш ҳал қилув қарорига асосан, "LITVIL-LYUKS" масъулияти чекланган жамияти банкрот деб эътироф этилиб, тугатишга доир иш юритиш очилган. Даъволар эълон чиққан кунлан бошлаб бир ой муддат давомида қабул қилинади. "Олмалиқ тоғ-кон металлургия" комбинати биносида "LITVIL-LYUKS" МЧЖ кредиторларининг йиғилиши 2008 йил 7 февраль соат 10.00 да бўлиб ўтади. Маълумот учун телефон: 109-85-82.

"Республика Кўчмас мулк биржаси" ЁАЖ бошланғич баҳоси ошиб бориш тартибида ўтказиладиган очиқ аукцион савдосига таклиф этади!

1. Тошкент в., Тошкент туман суд ижрочилари бўлими томонидан, ЖИБ Тошкент туман судининг 28.12.2006й. № 5925 ижро варақасига асосан хатланган, Тошкент т., Ҳасанбой қ., Ҳасанбой 5-тор кўч., "Камол-Уматдош" МЧЖ омборида сақланаётган, "ГАЗ-31029" русумли, д/р 30 N 13 44, 1995й. и/ч, автотранспорт. **Бошланғич баҳоси – 850 000 сўм.**

2. Тошкент в., Тошкент туман суд ижрочилари бўлими томонидан, ЖИБ Тошкент туман судининг 12.02.2007й. № 55 ижро варақасига асосан хатланган, Тошкент т., Ҳасанбой қ., Ҳасанбой 5-тор кўч., "Камол-Уматдош" МЧЖ омборида сақланаётган, "УАЗ-452" русумли, д/р 11 К 65 33, 1983й. и/ч, автотранспорт. **Бошланғич баҳоси – 500 000 сўм.**

Аукцион савдоси 2008 йил 4 март куни соат 11.00 да бўлиб ўтади.

3. Тошкент в., Тошкент туман суд ижрочилари бўлими томонидан, Тошкент т., Ҳасанбой қ., Ҳасанбой 5-тор кўч., "Камол-Уматдош" МЧЖ омборида сақланаётган автотранспорт воситалари такроран қўйилмоқда.

– Тошкент туман ЖИБ судининг 22.12.2006й. № 5572 ижро варақасига асосан хатланган, "УАЗ-469" русумли, д/р 30 D 38 70, 1984й. и/ч, автотранспорт. **Бошланғич баҳоси – 244 800 сўм.**

– Тошкент туман ЖИБ судининг 26.07.2005й. № 6633 ижро варақасига асосан хатланган: 1) "Трактор Т28х4М", д/р 2208ТН, 1983й. и/ч. **Бошланғич баҳоси – 1 849 600 сўм.** 2) "Тиркама", 1983й. и/ч. **Бошланғич баҳоси – 346 800 сўм.**

Аукцион савдоси 2008 йил 19 февраль куни соат 11.00 да бўлиб ўтади.

Автотранспорт воситалари билан тегишли суд ижрочилари бўлими вакили иштирокида бевосита жойига чиқиб танишиш мумкин.

Аукцион савдоларида иштирок этиш учун талабгорлардан ариза ва бошқа ҳужжатларни қабул қилиш аукцион савдосига бир кун қолганда тўхтатилади. Савдоларда қатнашиш учун талабгорлар мулк бошланғич баҳосининг 10 фоизидан кам бўлмаган миқдорда закалат пулини ҳар бир объект учун алоҳида тўлаш тартиби билан, тўлов ҳужжатида ижро ҳужжати рақами ва санаси кўрсатилган ҳолда РКМБнинг АТИБ "Ипотекабанк"нинг С. Раҳимов ф-га МФО 00901, ИНН 200933850, 20210000500571452105 ҳисоб рақамига тўлайдилар. **Манзил:** Тошкент ш., С. Раҳимов т., М. Ўразбоев кўч., 1-А уй. **Тел.:** 228-79-52.
www.rkmb.uz
Гувоҳнома DB 001 № 000004.

Чиноз туманидаги 34-мактаб томонидан 2007 йилда Бабахаджаева Шахноза Хуссановна номига берилган O'R-SH № 0743300 рақамли шаҳодатнома йўқолганлиги сабабли

БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

Учтепа туманидаги "NODIRA TRADE" МЧЖ (ОКПО 19814679)

ТУГАТИЛАДИ.

Даъволар эълон чиққан кундан бошлаб 2 ой давомида 448-64-82 рақамли телефон орқали қабул қилинади.

Фармон ва ижро

БЎЛАЖАК САНЪАТКОРЛАРГА ҒАМХЎРЛИК

ИНСОН яралибдики, яхши куй, яхши қўшиққа интилиб яшайди. Бу бежиз эмас. Чунки, санъатнинг бу тури инсониятни доимо яхшилик ва эзгулик сари ундаб келган. Қолаверса, у ўсиб келаётган ёш авлодни маънан баркамол этиб тарбиялашда ҳам муҳим ўрин тутган. Қибрай туманидаги 2-болалар санъат мактаби ана шундай даргоҳлардан саналади.

Айни пайтда бу ерда 203 нафар ўқувчи фортепьяно, ўзбек ва рус халқ чолғу асбоблари, анъанавий хонандачилик, рақс, тасвирий санъат, пуфлама ва торли камонли чолғу асбоблари сингари саккизта йўналиш бўйича таълим олишмоқда. Болаларнинг келажакда маънан баркамол ва талантли санъат усталари бўлиб етишишлари учун бу ерда барча шароитлар яратилган. Шунингдек, мазкур даргоҳда Светлана Зёмскова, Баҳодир Зокиров, Зулфия Бобохонова сингари ўз касбининг фидойилари меҳнат қилишади. Улар бўлажак санъат усталарининг камолоти учун бор маҳоратларини ишга солишмоқда. Натижада мактаб қошида фаолият кўрсатаётган «Орзу» гуруҳи санъаткорлари «Янги авлод – 2007 ёшлар ижодиёти» фестивалида иштирок этишиб, муносиб ўринни эгаллашди.

– Албатта, даргоҳимизда таълим олаётган ёш авлоднинг маънавий олами ва маданий савиясини юксалтириш ҳамда улар миллий ва жаҳон мусиқа маданиятининг юксак намуналаридан кенг баҳраманд бўлишлари учун ҳали кўп ишларни амалга оширишимиз зарур, – дейди санъат мактаби раҳбари Аъзамжон Холмуҳаммедов. – Мамлакатимиз Президентининг «Болалар мусиқа ва санъат мактабларининг моддий-техник базасини мустаҳкамлаш ва уларнинг фаолиятини янада яхшилаш бўйича 2009-2014 йилларга мўлжалланган давлат дастурини тайёрлаш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Фармойишининг қабул қилинганлиги олдимизда турган кўпгина муаммоларни баҳамжиҳатликда ҳал этиш имкониятини беради. Мазкур ҳужжатнинг аҳамиятли томони шундаки, унда ёш авлоднинг мусиқий истеъдоди ва маданиятини юксалтириш учун мамлакатимизнинг ҳар бир шаҳар ва тумани ҳудудида камида биттадан ҳар томонлама қулайликларга эга бўлган замонавий мусиқа ва санъат мактаблари фаолият кўрсатишини таъминлаш алоҳида таъкидлаб ўтилган. Мусиқа мактабларимиз келгусида энг замонавий таълим даргоҳларидан бирига айланишига шубҳа йўқ. Энг асосийси, тамал тоши қўйилди. Бу ўз навбатида зиммамизга катта масъулият юклайди. Жумладан, мактабимизга малакали кадрларни жалб этиш, ўқитувчиларни қайта тайёрлаш сингари қатор вазифаларни ҳал этиш зарур бўлади.

Ўйлаймизки, болалар мусиқа ва санъат мактабларининг моддий-техник базасини мустаҳкамлаш ва уларнинг фаолиятини янада яхшилаш бўйича амалга оширилиши режалаштирилаётган ишлар келгусида ўз самарасини беради.

Усмон УСМОНОВ.

Муаллиф олган суратлар.

Одамийлик шеваси

КЕНГГА КЕНГ ДУНЁ

ОДАМЛАРНИ тинглаш, уларнинг қувонч ва ташвишларига шерик бўлиш, амалдаги қонун-қоидалар асосида мушкулини осон этиш – инсонийлик санъати.

Биз қўни-қўшнилар ўртасидаги муносабатларда юзага келувчи гина-кудурат, англашилмовчилик ёки зиддиятларни оқилона ва одилона ҳал қилишда бой тажрибага эга халқмиз. Мустақиллик йилларида бу борадаги қонунларимиз ҳам такомиллашиб, ҳар қандай масалани ҳал қилишда бевосита маҳалланинг таъсири кучайиб бораяпти.

Лекин бу муҳим ишда баъзан маҳалланинг ҳам қаричи калталик қилиб қолар экан. Бутун умрини Ўзбекистонда кончилик ишларини ривожлантиришга бағишлаган фахрий геолог Александра Афанасьевна Козакнинг арзини тинглаб туриб, биз бунга яна бир марта ишонч ҳосил қилдик. Бу аёл Бурчмулла кон-қидирув экспедициясида меҳнат қилиб, қарилик пенсиясига чиққан.

– Конлардаги оғир меҳнат асоратсиз ўтмас экан, – дейди меҳнат фахрийси. – Бора-бора, соғлигимдан путур кета бошлади. Шифокорлар маслаҳати билан ўғлим 1990 йили Бурчмулланинг Яккатут маҳалласидан бир ҳовлини сотиб олди. Мен ёз ойлари ўша ерда яшаб, саломатлигимни тиклаб оламан, деб ўйлагандим. Амалда бунинг акси бўлиб чиқди. Дастлабки ойлардан бошлаб ён қўшни Жанақуловлар билан ўртамизда келишмовчилик бошланди. Улар тинч яшашимга қўйишмаяпти. Аввало, менга тегишли ҳовлига 1,4 метр ичкари кириб, қўшимча бинолар қуриб олишди. Мевали дарахтларимни кесиб юборишди...

– Бу қўшниларнинг муросага келолмаётганига ўн йилдан ошди, – дейди Яккатут маҳалласи оқсоқоли Эргаш Бобоев.

Дарҳақиқат, маҳалла қўмитаси 2000 йилнинг 12 июлида ҳам бу масалани кўриб чиққан. Ўшанда алоҳида комиссия Александра Афанасьевнанинг шикоятида келтирилган далиллар тўғри экани – қўшнилар унинг ер участкасига 1,4 метр ичкарига кириб, қўшимча иморат қуриб олишганини, 10 метрли бу бинонинг қор-ёмғири кекса аёлга тегишли гараж томини букиб, зиён етказганини тасдиқловчи далолатнома тузишган.

– Таассуфки, ўшанда Жанақуловлар қўшниларининг ўринли талабини рад этишди, – дейди оқсоқол. – Ҳолбуки, ўн метрли том нишабини ўз томонларига тўғрилаб қўйишса, олам гулистон эди, кейинги судма-суд оворагарчиликларга ўрин қолмасди. Козакнинг дастлабки фикри ҳам шундай эди. Қўшнилар ўжарлик қилиб, жўяли бу маслаҳатга юришмагач, у ҳам тўнини тескари кийиб олди. Ёз-ёзни бошлаб юборди.

Карим Жанақулов конда кўп йиллар энергетик бўлиб ишлаган. Аёли Татьяна Прокофьевна Жанақулова эса, шу маҳалладаги 39-умумтаълим мактабида ўқитувчи. Ҳар иккиси оқ-қорани таниган, кўпни кўрган инсонлар. Лекин ўжарлик...

– Бу жанжал кўп йилдан буён давом этади, – деди мактаб директори Бахтиёр Сулаймонов. – На эр, на хотин гапга киради.

Ўринли илтимоси инобатга олинмагач, Козак Бўстонлиқ тумани ер ресурслари ва давлат кадастри хизмати архитектура бўлими ва фуқаролик ишлари бўйича Чирчиқ туманлараро судига мурожаат қила бошлади. Дастлаб арзчи қонунсиз эгаллаб олинган ердан кўз юмиб, қўшнилар фақат ўша ўн метрлик ёрдамчи бинолари томининг нишабини тўғрилаб, қор-ёмғир ўз ҳовлиларига тушадиган қилиб олишларига ёрдам беришни сўради.

– Лекин бу идоралар менинг аризаларимга эътибор беришмади, – дейди А. Козак. – Бўстонлиқ туман ҳокимлиги бўлимлари, ҳатто, топширган ҳужжатларимни йўқотиб юборишди...

Ёши бир жойга бориб қолган аёлнинг кўзлари ёшга тўлиб айтган гаплари кишини хаёлга толдиради. Бир туманнинг турли идораларидаги амалдорларнинг боши қовушмаслиги шунчаликки, икки хонадонни муросага келтириш неча йиллардан буён сансалор бўлиб келаяпти. Ҳеч ким:«Йўқ, сиз ноҳақсиз» деб масалани қонун юзасидан ҳал қилишни ўз зиммасига олмайди. Биргина мисол: фуқаролик ишлари бўйича Чирчиқ туманлараро судида бу иш кўриб чиқилаётганида суд экспертининг хулосасига эҳтиёж туғилиб қолди. Судья М. Абдураҳмонова шундай сўров билан Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги ҳузуридаги республика суд-экспертиза марказига мурожаат қилди. Лекин эксперт Д. Тожибоев ҳужжатлар орасида Козак ва Жанақуловлар ҳовлисининг плани йўқлигини баҳона қилиб, бир хонадон иккинчисининг ер участкасидан маълум қисмини эгаллаб олганлигини асословчи хулоса бериш имконини... топа олмади. Ахир, судья «иш»да шундай ҳужжат бўлиши лозимлигини билмасмиди? Ёки эксперт даъвогардан буни талаб қилиб олса бўлмасмиди?

Ниҳоят, фуқаролик ишлари бўйича Чирчиқ туманлараро суди фуқаро Александра Козакнинг ҳовлилар ер майдонининг қонуний чегарасини тиклаш, ўзбошимчалик билан қурилган биноларни бузиб ташлаш, етказилган моддий ва маънавий зарарларни қоплаш хусусидаги даъво аризасини кўриб чиқиб, уни қисман қаноатлантиришга қарор қилди. Жанақуловларга қўшимча бино томининг нишабини тўғрилаш юклатилди. Лекин Александра Афанасьевна энди бундай «ечим»га рози эмас. У ҳам ўз «ҳақиқати»ни излаб, вилоят, республика адлия-суд идораларига қатнашни канда қилмаяпти.

Халқимизда: «Ҳовли олма, қўшни ол», «Ён қўшним – жон қўшним» деган нақллар бор. Кимки бу нақллар мазмунини идрок этмай, нотўғри қадам қўйса, қўшничилик оҳорини «тўкиб» қўйса, унинг учун кенг бу дунё ҳам торайиб қолиши ҳеч гап эмас. Худди Бурчмулланинг Яккатут маҳалласида бўлгани каби.

Жўра САЪДУЛЛАЕВ,
«Тошкент ҳақиқати» мухбири.

Шундан кейин

ОЛТИН ТЎЙ

ИСПАНИЯНИНГ Барселона шаҳрида 144 та эр-хотиннинг олтин тўйларини нишонлашди.

«Келин-куёв»лар шарафига ўтказилган маросимга 150 килограмм оғирликдаги торт тайёрланди.

ЭГИЗАКЛАР ТАҚДИРИ

ЁШЛИГИДА бир-бирини йўқотган икки америкалик эгизак опа-сингиллар 40 ёшга тўлганларида учрашишди.

Лекин айриликка қарамай, Дадона ва Барбара барча эгизаклар сингари ўхшаш ҳаёт йўлини босиб ўтишган. Бир пайтда турмушга чиқишган ва бир пайтда фарзанд кўришган.

ҒАЛАТИ КЎРГАЗМА

НЬЮ-ЙОРКДАГИ Кристи кимошди уйида консерва банкаларидан яратилган асарларнинг кўргазмаси бўлиб ўтди.

Мамлакатнинг турли бурчакларидан ташриф буюрган усталар бир неча ҳафта давомида консерва банкаларидан фойдаланган ҳолда дунёдаги машҳур тарихий обидаларнинг нусхаларини, турли табиат манзараларини, қолаверса, ташриф буюрувчиларни ўйлантирадиган асарларни яратишга муваффақ бўлдилар. Бу ерга кириш учун битта консерва маҳсулоти топширилса бўлгани. Кўргазма ўз ишини якунлаши билан ташриф буюрувчилардан тушган консерва маҳсулотлари меҳрибонлик ҳамда қариялар уйларига тарқатилди.

ШОКОЛАДМИСАН ШОКОЛАД

ИТАЛИЯДА ўтказилган "Еврошоколад" кўргазмасида энг катта шоколад намойиш этилди.

"Нови" деб номланган ширинликнинг оғирлиги икки минг икки юз саксон килограмм, узунлиги эса 315, кенглиги 150, қалинлиги 45 сантиметрга тенгдир. Уни тайёрлашда 850 килограмм аччиқ шоколад ва худди шунча миқдорда сут ва 600 килограмм ёнғоқ ишлатилди.

Файзулла АБДУЛЛАЕВ тайёрлади.

Турфа олам

АМАЗОНИЯ – ТОЗА ҲАВО МАНБАИ

БРАЗИЛИЯ ҳукумати Амазония ўрмонлари йўқликка юз тутаётганидан ташвишда, деб хабар беради РАТА-ТАСС. Мамлакат атроф-муҳитни муҳофаза қилиш вазири Марина Силванинг сўзларига кўра, 2007 йилнинг сўнгги беш ойида ер юзидаги тропик ўрмонларнинг ҳажми 3,2 минг квадрат километрга қисқарган.

Хабарларга қараганда, Амазония тоза ҳаво фильтри бўлиб, йилига бир миллиард тоннадан ортиқ карбонат ангидрид газини ютади ва кислород чиқаради. Бразилияда Амазониянинг беш миллион квадрат километрга тенг қисми жойлашган. Бу ерда турли хилдаги ўттиз миллион ҳайвон яшайди. Амазония ўрмонларида, шунингдек, ўсимликларнинг 80 мингдан ортиқ, дарахтларнинг 2,5 минг ва балиқларнинг 3 мингдан зиёд турини учратиш мумкин. Ҳозиргача Амазонияда бундай бойликнинг ўн етти фоизи йўқ қилинган. Олимларнинг таъкидлашича, агар зарур чоралар кўрилмаса, асримиз охиригача Амазония ўз захирасининг яна қарийб учдан бир қисмидан айрилади.

Маҳаллий оммавий ахборот воситаларининг маълумотларига қараганда, бунга маҳаллий деҳқонларнинг дарахтларни кесиб, ўрнига қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини экаётгани сабаб бўлмоқда. Чунки дунёда озиқ-овқат маҳсулотларининг нархи тобора ошиб бораётир.

Мутахассисларнинг фикрича, нафақат Жанубий Америка қитъаси, балки бутун дунёдаги иқлим ўзгаришлари Амазония ўрмонларининг нечоғли ҳимояланишига ҳам боғлиқдир.

Ирода УМАРОВА,
ЎзА шарҳловчиси.

Маънавият

Ҳар қандай воқеа-ҳодисага ҳар ким ўзича муносабат билдиради. Ҳақми, ноҳақми, ўз савияси даражасида фикр юритади. Шундай кезларда шахснинг суратию сийрати яққол намоён бўлади-қолади.

– Ҳой, қўшни, эшитдингизми, Зулфизарлар машина олишибди. Қандай яхши, эр-хотин туну-кун совуқда изиллаб, мол ташишарди. Илоҳим, ҳамма ҳам меҳнатининг роҳатини кўрсин-да...

– Ҳа, энди бозорда бирни ўнга пуллагач, олади-да, машинани. Одамларнинг пулини шилишга уста бўб кетишган.

Икки қўшни бири олиб, бири қўйиб суҳбатлашар экан, узоқдан ён қўшнилари Ҳилола кўринди. Энди суҳбат жилови сипогина, ораста кийинган ўша аёлга бурилди:

– Шу аёлни кўрсам кўнглим ёришади, ўртоқжон. Қаранг, юзидан нур ёғилади. Ҳовлиси-ю, кўчаси қишин-ёзин топ-тоза, кирсанг баҳридилинг очилади. Ўзиям тиниб-тинчимайди. Болаларининг одоблилиги-чи! Кўрган жойида салом бериб, қўлингдаги юкингни олади...

Ҳаммани шақилдоқлиги билан оғзига қаратиб, йиғинларда ҳеч кимга сўз бермайдиган Таманнохонга бу гап ҳам ёқмади.

– Жуда мақтадингиз-э. Соддалигингиз қолмади-қолмади-да. Нимаси яхши унинг? Ҳамма сўзи ёлғон, сохта. Башарангга кулиб тургани билан, ичида ҳеч кимни менсимайди. Менинг ўғилларимнинг уддабуронлигини кўролмайди. Болаларини кўчага чиқармайди. Ҳа, бола дегани танса, кино, дискотекага боради-да, замонига яраша. Ичса-ичибди, ёш эмас, ўн саккизда. Ўзи ишлаб топаяпти. У куни денг, ўғлимга танбеҳ берибди. Нима эмиш: ёшликдан чекиш-ичишнинг оқибати ёмон бўлармиш. Неча пуллик иши бор экан, ҳайронман. Ўзи бўлса, ўғилларини гап-гаштакка, тўйларга юборавермайди. Юборса ҳам, вақтини белгилаб қўяди. Унақада бола қачон мустақил бўлади. Унинг болаларига ўхшаб, китоб титиб ўтираверса, пулни ким топади. Одамлар мақтасин деб, тонг отмай, кўча супуради. Қизиқ, ёғи чиқармиди тозалайверган билан. Ҳеч кимга қўшилмаса, «гап» емаса.

– Нега ундай дейсиз, кўчага чиқиб ўтирмаса, гап сотишга вақти бўлмаса, у айбдорми? Кечагина тўйингизда хизмат қилиб юрувди-я.

– Эй, бўлди, Холмат акам айтувди-я, бу аёл ичидан пишган, айёр, ҳаммани ўзига қаратиб олади, деб. Сизни ҳам ўзига оғдирибди-қўйибди. Э, боринг-э...

ЯХШИ СЎЗ – ЖОН ОЗИҒИ

Таманнохоннинг кайфияти тушиб кетди. «Тавба, одамларга ҳайронсан, намунча мақташади-я. Тунов куни отасининг маъракасида ҳам тўрга ўтказиб қўйибди. Э, мендан ортиқ бўлган сени... Ёки ундан тили қисиқ жойи бормикан-а?»

Шу пайт кўча бошидан эри Холматнинг қораси кўринди. Таманнохон югуриб уйга кирди-да, остонада ётган супургини олиб, чала қолган ишини давом эттира бошлади. Эшик тагида ағдарилиб ётган ахлат челагига қоқилиб кетган эр хотинини яниб кетди:

– Қачон сен ҳам одамларга ўхшаб эртароқ турасан-а, туш пайтида ҳам ҳовли супурадими киши, уялмайсанми? Ана Нурматнинг эшигидан ўтсанг кўрасан, ҳамма жой озода, ялтирайди.

– Ҳа, бу билан нима демоқчисиз? Сиз ҳам Ҳилолани мақтаяпсиз-да, а? Э, бети қурсин шу мулойим супургининг.

– Нима бўлди, жағинг очилиб қопти? Яхшини яхши дейди-да. Уйга келиб, дам оламанми десам... Энди сенинг машмашангни тинглашим қолувди.

– Нега бошингиз оғрийди, отаси? Нима, пулингиз йўқми, ана ўғилларингиздан сўранг.

– Э, аҳмоқ, каллангда фақат пул, пул. Дунёда пулдан азизроқ нарсалар ҳам бор, билсанг. Одамларга ҳам ҳайронман. Қаёқдаги ипирискиларни мукофотлашади, тўрга чиқаришади. Мен турганда, унга нима бор аслида?

– Кимни айтяпсиз, отаси?

– Анови «ингичка»ни айтаяпманда. Қачон бошлиқнинг кўнглини овлай қопти, унга мукофот чиқадиган?

– Ана шунақа, отаси, сиз лаллайиб, оғзингизни очиб юраверинг. Лекин, «ингичка»нгиз бировнинг кўнглини овлайдиган эмасов. Кўрдим-у, аҳволини. Гапини аранг эплаб гапиради. Нима бўлганда ҳам мукофотга арзирли иши бордирки, унга беришган.

Шу-шу Холмат Зарифжонни кўрса асаби қўзийди. Бир кесатиб, дилини хира қилмай кетолмайди. Зарифжон эса, кўпни кўрган, унча-мунчага сўз бермай келаётган ҳамкасби Холматнинг муомаласидан ҳайрон. Ҳатто, ишга қўли бормай, бир-икки кун ўйланиб юрди: «Ишдан кетсаммикин-а, нимагадир ҳамма менга бошқача кўз билан қараётгандек. Э, қаёқданам мукофот олдим... Холмат нима деди боя, «Бир балоси бўлмаса...» деб нимага шаъма қилди-я?»

– Ҳа, дадаси, кайфиятингиз йўқ, тинчликми? – деди Мактуба эрига тикилиб. – Кейинги кунларда паришонсиз?

– Ҳеч гап йўқ, онаси, хавотирланма.

– Эртага туғилган кунингиз, чиройли дастурхон тузаб, яхшилаб ўтказайлик.

Зарифжоннинг кўнгли ёришгандек бўлди. Хотинининг меҳрибонлиги, уйидаги орасталик, болаларининг ширин сўзларидан таскин топиб, хотиржам ухлади.

Эрталаб ишга келиши билан уни бошлиқ туғилган куни билан қутлаб, руҳини кўтарди. Ҳар бир сўзи салмоқли, етти ўлчаб бир кесадиган, мулоҳазали бошлиқнинг самимийлиги, касбдошларининг чеҳрасидаги меҳр, қўлларидаги гулдасталарни кўриб шошиб қолди:

– Зарифжон ака, орамизда сиздай фидойи, меҳнаткаш, оққўнгил инсонлар борлигидан хурсандмиз, – деди бошлиқ. – Сизнинг ютуқларингиз жамоамиз ютуғидир. Бундай ёшларнинг кўпини кўринг, доим соғ-омон бўлинг...

Зарифжон ҳамкасблари қаторида жилмайиб турган Холматни кўриб, қувониб кетди.

У уйига хурсанд кириб келди:

– Онаси, меҳмонларни кутиб ол...

– Дадаси, ҳақиқатан ҳам ҳамкасбларингиз яхши инсонлар экан, – деди эртасига Зарифжонга хотини. – Сизни жуда ҳурмат қилишаркан-а? Илоҳим омон бўлишсин. Айниқса, Холмат деганлари яхши одам экан, сизни «дўстим, дўстим» деб оғзидан қўймайди-я, қаранг...

Ана, шунақа. Дунёда сўздан кучли, қудратли қурол йўқ. «Яхши сўз – жон озиғи» дейишади. Ўзгаларга яхшилик тилаб яшаган инсонларнинг умри узоқ, бағри бутун бўлар экан. Бунинг аксидан асрасин! Ёмонлик, ҳасад, иғво ҳеч кимга рўшнолик келтирган эмас.

Сайёра РИХСИЕВА.

Об-ҳаво

Гидрометеорология хизмати марказининг маълум қилишича, 30 январь куни Тошкент вилоятида ҳаво ўзгариб туради, ёғингарчилик бўлмайди. Айрим жойларда туман тушади. Шарқдан секундига 7-12 метр тезликда шамол эсади. Кечаси 5-10 даража совуқ, кундузи 0-5 даража илиқ бўлади.

Рассом хандаси

www.karikatura.ru

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ
ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА
Муассис: ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ ҲОКИМЛИГИ
Бош муҳаррир Убайдулла АБДУШОҲИДОВ
Телефонлар: Хатлар ва оммавий ишлар бўлими: 136-55-54. Эълонлар: 233-90-82, 136-53-54.
Манзилимиз: 700000, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32.
Тошкент вилояти Матбуот ва ахборот бошқармасида 03-001 рақами билан рўйхатга олинган.
Газета «Тошкент ҳақиқати» таҳририяти компьютер марказида терилди ва саҳифаланди.
● Эълон ва билдирувлардаги факт ҳамда далилларнинг тўғрилиги учун реклама ва эълон берувчилар масъулдир.
Ҳафтанинг чоршанба ва шанба кунлари чиқади. Буюртма Г-40. Адади 10215. Ҳажми – 2 табоқ, офсет усулида босилди, қоғоз бичими А-2. Саҳифаловчи: Тоҳир МАҲМУДХЎЖАЕВ.
Ⓣ белгили материаллар – тижорат материаллари. "Шарқ" нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида босилди. Корхона манзили: "Буюк Турон" кўчаси, 41-уй. Нашр кўрсаткичи – 205. Босишга топшириш вақти – 20.00. Босишга топширилди – 19.59. 1 2 3 4 6 7 8